

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Informationskompetence i problembaseret læring

Et empirisk studie af læringseffekter og studenterperspektiver

Buje Grundsøe, Mette; Overgaard, Charlotte

Publication date:
2014

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Buje Grundsøe, M., & Overgaard, C. (2014). *Informationskompetence i problembaseret læring: Et empirisk studie af læringseffekter og studenterperspektiver*. Abstract fra DUN Konference, Danmark.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Informationskompetence i problembaseret læring - et empirisk studie af læringseffekter og studenterperspektiver

Præsentation på Dansk Universitetspædagogisk Netværks konference

Hotel Svendborg, 5. maj 2014

Mette Buje Grundsøe

Aalborg Universitetsbibliotek

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
AALBORG UNIVERSITET

Præsentation af udviklingsprojektet

- Overordnet pædagogisk ide om at udvikle læringsfremmende tiltag, der understøtter søge-læreprocesser og udvikling af informationskompetence i problembaseret projektarbejde. Begrundet i teori om problembaseret læring og informationskompetence.
- Intervention/metode – de konkrete undervisnings og læringsmæssige tiltag og praksis
- Teste intervention/praksis - case på kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab på Aalborg Universitet.
- Måle og evaluere *effekt* på baggrund af empiriske data
  - *grad af læring og progression*
  - *de studerendes oplevelse*
- Formidling af resultater i universitetspædagogisk tidsskrift

Forskningsspørgsmål:

1. Undervisningsforløbets *effekt* på de studerendes læring
2. *De studerendes oplevelse* af undervisningsforløbet og de læringsunderstøttende tiltag, samt betydningen heraf for deres læring

Hvad er informationskompetence, og hvordan adskiller det sig fra mere traditionel forståelse af litteratursøgning (Doyle, 1994)?

"..Den informationskompetente person anerkender, at korrekt og komplet information er basis for fornuftige beslutninger.

Personen anerkender sit informationsbehov og formulerer spørgsmål på grundlag heraf.

Den informationskompetente person er også i stand til at udvikle søgestrategier og søge systematisk.

Han finder de rette informationer og kan vurdere og anvende informationer korrekt.

I toppen af læringshierarkiet kan den informationskompetente person organisere information til bestemte formål, ligesom han integrerer ny information i sine kognitive strukturer.

Sammenlagt evner den informationskompetente person at bruge information til problemløsning og kritisk tænkning" (Doyle, 1994)

Udviklingsprojektet intervention/praksis (4 primære indsatsområder):

1. Forpligtigende og eksplicit fokus på informationskompetence i kompetenceprofil og studieordning, herunder på:

- Informationskompetence blandt vejledere og undervisere
- Klare mål for informationskompetence i rammer og krav til semesterprojekter
- Sammenhæng med øvrige læringsaktiviteter gennem uddannelsen
- Diskussion af gruppernes udfordringer ved midtvejsevalueringer på de 4 semestre.
- Feedback og evaluering af de studerendes kompetencer (fx projekt-eksamen og test) gennem hele uddannelsen.

2. Integration mellem fag og bibliotek:

- Kontinuerligt samarbejde mellem koordinator, bibliotekar og gruppen af vejledere – eksplicit og fælles referenceramme om informationskompetence
- Fælles og klare mål skaber tryghed for de studerende
- Bibliotekarens rolle – engagement og viden om fagets problemstillinger, teorier, metoder samt fagets anvendelse af kilder
- *Kendt bibliotekar* skaber en tryk relation mellem bibliotekar og studerende - rum for læring for de studerende

De 4 primære indsatsområder (3+4):

3. De konkrete læringsunderstøttende tiltag på de 4. semestre:

- Test og søgeundervisning suppleringskurser (screening af informationskompetenceniveau og behov for opkvalificering)
- Tværfaglig søgeworkshop (bibliotekar, vejledere og koordinator)
- Obligatorisk søgebilag og opbygning af hensigtsmæssig søgestrategi
- Introduktion af RefWorks
- Informationsvejledninger med udgangspunkt i egne problemstillinger (alle 4 semestre)

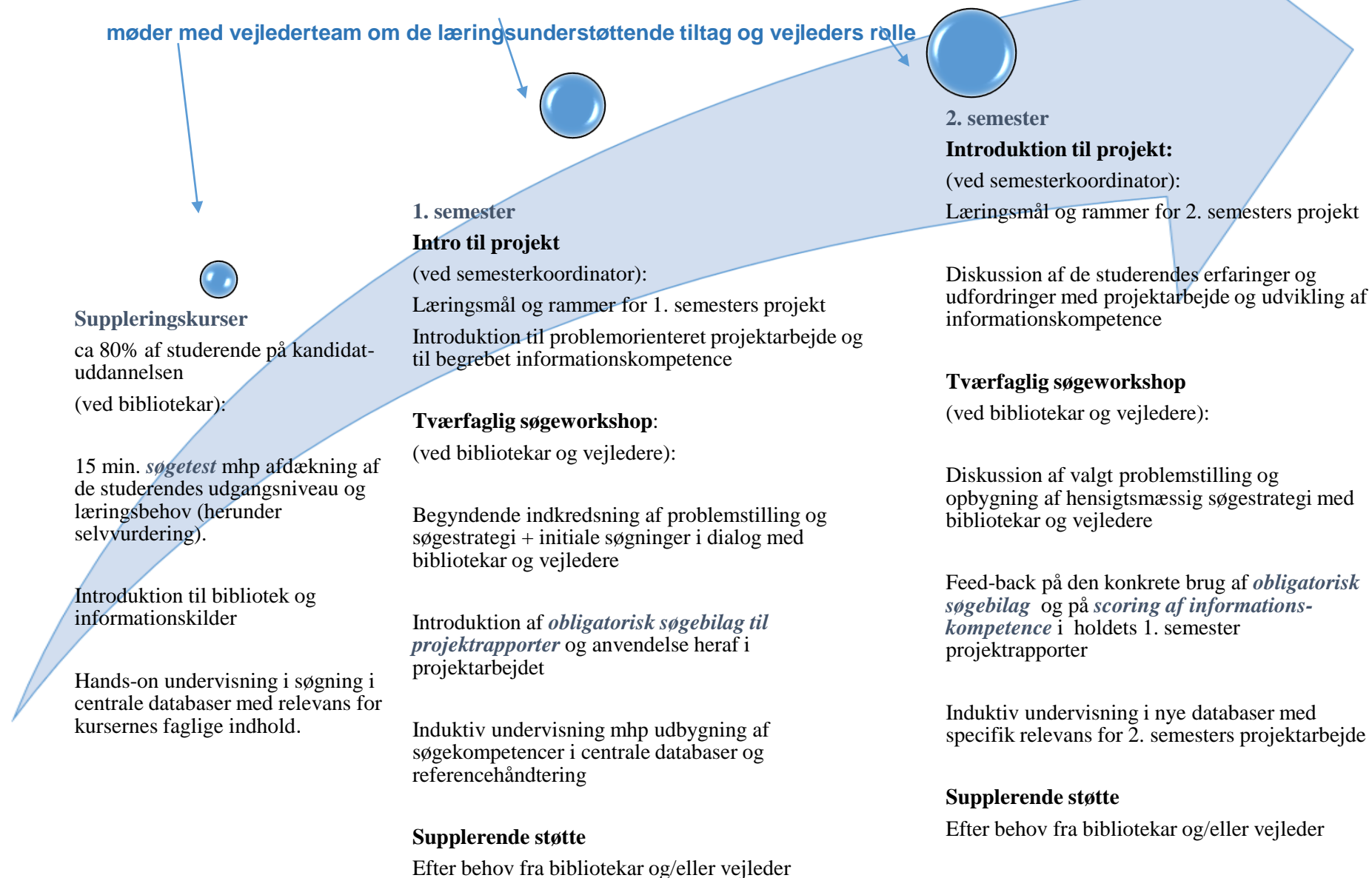
Evaluerer på effekt:

Feedback og scorings af informationskompetence (i forhold til Doyles 7 niveauer)

Empiriske data (informationssøgningstest, studenterprojektrapporter og fokusgrupper)

4. Projektafrapportering via artikel i universitetspædagogisk tidsskrift (DUT)

Oversigt over projekt og indsatser og deres progression

Behov – hvorfor dette eksplicite fokus på informationskompetence?!

Bedre projekter

Bedre læring

Bedre faglighed/
videnskabelighed

- *Sikker evidens* – finde den bedste viden og studier med både positive og negative resultater
- *Opdatering* – finde den nyeste viden
- *Eksplicite begrundelser for valg og fravalg* - fx inklusion og eksklusionskriterier. Bedre refleksion, argumentation og videnskabelighed
- *Reproducerbarhed , gennemskuelighed og dokumentation* – projektets robusthed og kvalitet øges ved at andre kan efterprøve metode og resultater
- Behov for kandidater som kan afdække evidensgrundlag, udvikle indsatser som virker, udarbejde veldokumenterede beslutningsgrundlag, fx ift. forebyggelsesindsatser i kommuner, regioner, sygehuse mv.

Obligatorisk søgebilag i alle projektrapporter - hvad lærte vi.....

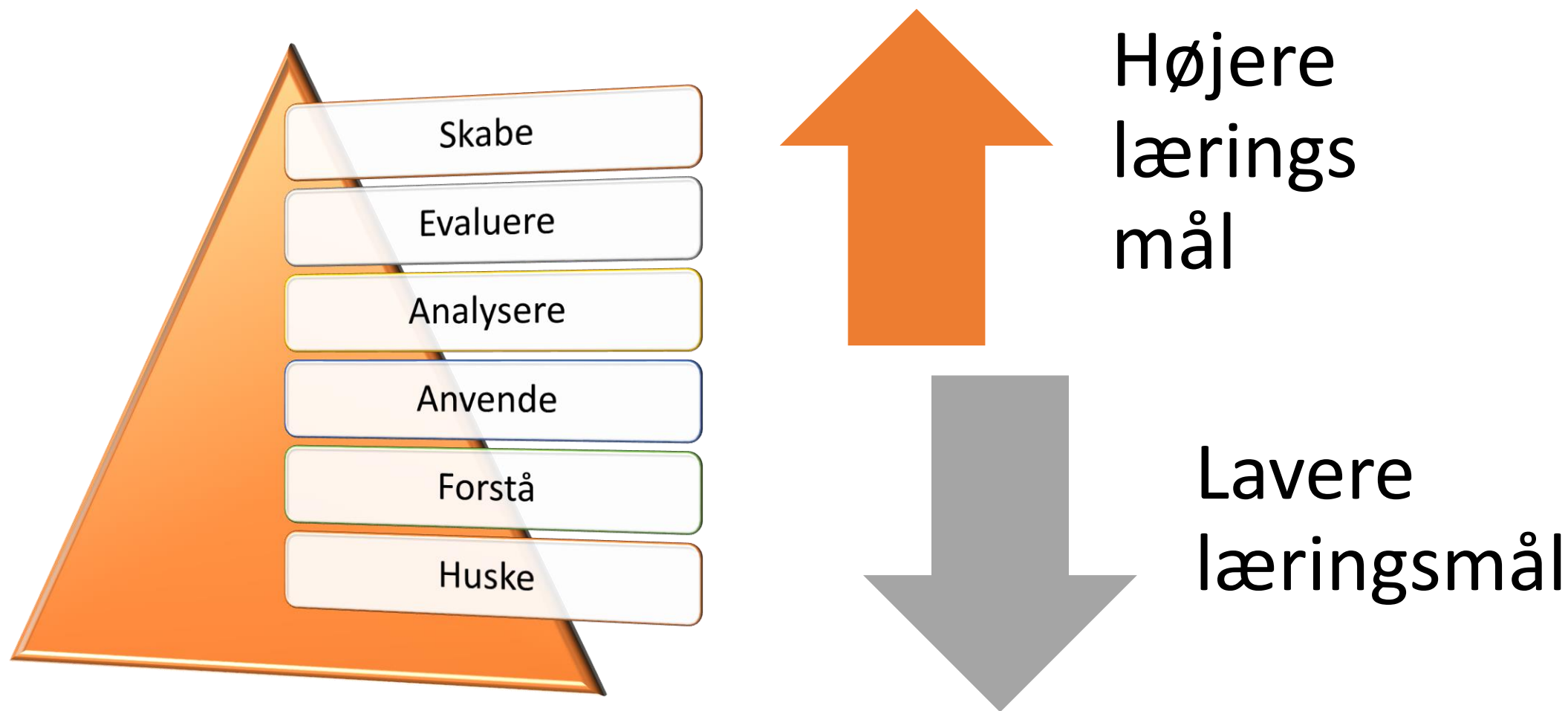
Giver fælles sprog i gruppen af studerende, i vejlederteamet (herunder informationsvejleder) og mellem vejlederen og de studerende

Øger refleksiviteten omk. søgestrategier og udvælgelseskriterier og understøtter peer-learning...
(Blooms læringstaksonomi)

Fastholder alles fokus på informationskompetence - godt afsæt for diskussion af søgning og udvælgelse

Øger projektets transparens og sammenhæng og derigennem kvalitet ved eksplicit refleksion over metodevalg, inklusion og projektets rækkevidde og validitet

Blooms læringstaxonomi og informationskompetence

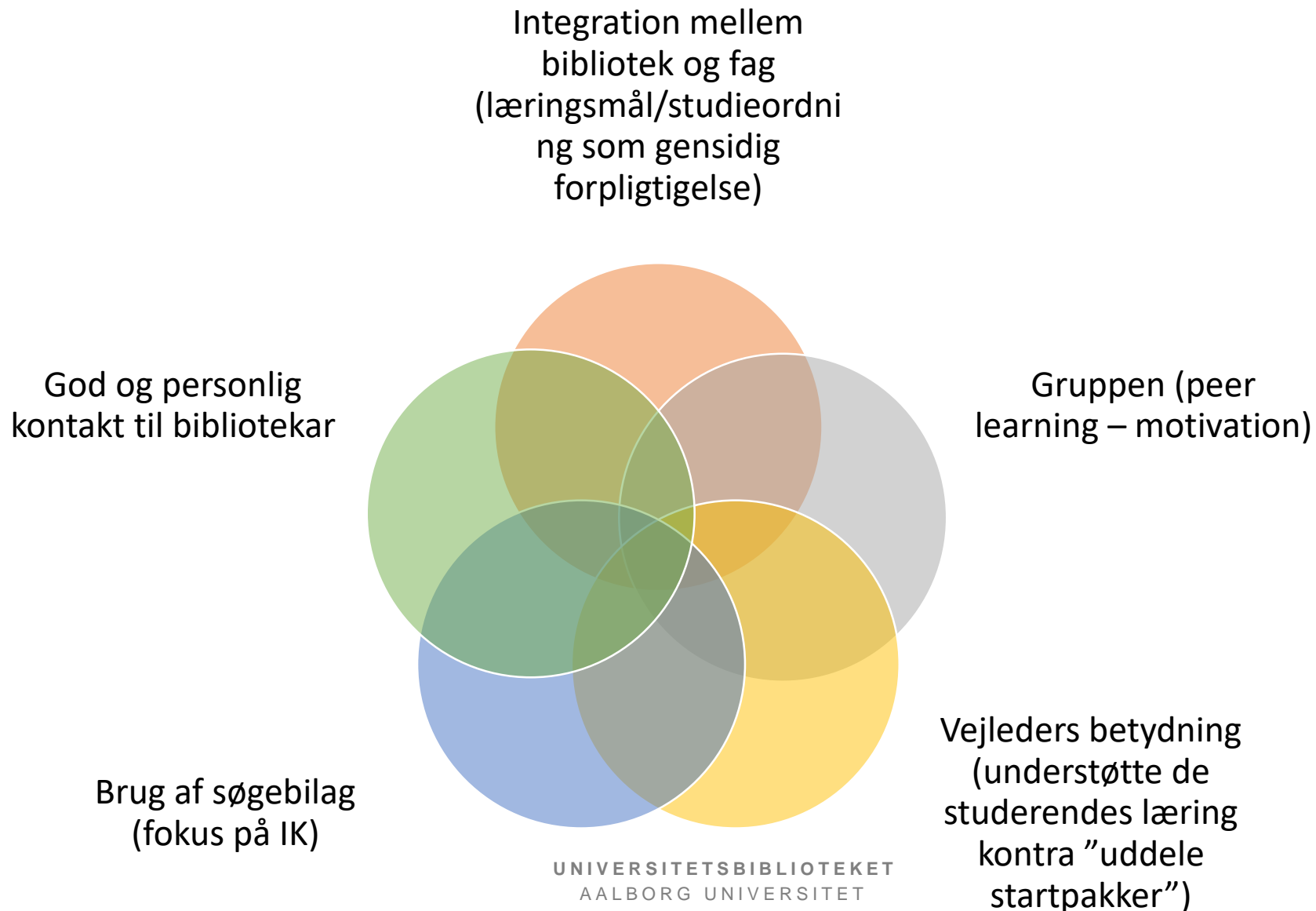

De studerendes perspektiv !!!

"Altså, jeg synes virkelig, at det er irriterende (læs: brug af obligatorisk søgebilag), men jeg synes virkelig også, jeg får meget ud af det".....

"Jeg tror ikke, at jeg fra start faktisk forstod hvor stor en del informationskompetence var af grundlaget for at kunne lave nogle ordentlige projekter og indfri målene i kompetenceprofilen (læs: studieordning). Det er jeg ikke sikker på, at jeg havde forstået. Og hvis man virkelig gør det klart med det samme, så tror jeg måske at man ville forstå lidt mere alvoren i, at det faktisk ikke bare er for sjov, vi sidder og søger"....

Vigtigste fremmende faktorer for udvikling af høj informationskompetence

Perspektivering

- Fastholde *den autentiske dialog* med de studerende om egen læring
- Bibliotekarens rolle (biblioteker beskæftiger sig med læring)
- Bibliotek og fagmiljø – sammen skaber vi merværdi og bedre kandidater
- Udfordringerne ved at fastholde fokus og engagement i forhold til informationskompetence
  - Vejledere og undervisere er presset på tid
  - Flere studerende
  - Undervisere og vejlederes egen (selv)forståelse og erfaring med informationssøgning (“..medicinsk møgmetode..”)
  - Sikre det kontinuerlige engagement og kultur omk. informationskompetence i fagmiljø
  - Fastholde fokus på det eksemplariske og de ældre studerende som ”rollemodeller”

Referencer

Grundløse, M. B., & Overgaard, C. (2012). Test af søgefærdigheder før studiestart. Retrieved Retrieved from [http://vbn.aau.dk/files/80128513/Test af søgefærdigheder før studiestart p Folkesundhedsvidenskab maj 2013.pdf](http://vbn.aau.dk/files/80128513/Test%20af%20s%20gef%20rdigheder%20f%20r%20studiestart%20p%20Folkesundhedsvidenskab%20maj%202013.pdf)

Overgaard, C., & Grundløse, M. B. (2012). Standardbilag til beskrivelse og dokumentation af informationssøgning- og udvælgelse. Retrieved, 2012, Retrieved from [http://vbn.aau.dk/da/publications/soegedokumentationsbilag\(d395eb11-0951-4505-a590-fadbd4679fea\).html](http://vbn.aau.dk/da/publications/soegedokumentationsbilag(d395eb11-0951-4505-a590-fadbd4679fea).html)

Overgaard, C., & Grundløse, M. B. (2014). Fokus på informationskompetence i et tværfagligt læringsmiljø - et empirisk studie af læringseffekter og studenterperspektiver. *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift*, 9(16), 124-143.